

Fremsat den 20. marts 2025 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Theresa Berg Andersen (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om scanning af forsendelser for at identificere illegale varer

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2025 at fremsætte et lovforslag, der pålægger pakkecentre at scanne alle forsendelser med scannere, som kan identificere ulovlige varer.

Bemærkninger til forslaget

Baggrund

Ulovlige varer strømmer ind over grænserne til Danmark, og der er igennem de senere år investeret både i container- og lastbilscannere for at dæmme op for narko, fyrværkeri, kopivarer, våben, truede dyr, steroider, medicin og mange andre ting, der søges indsmuglet.

En opgørelse fra 2023 viser, at Toldstyrelsen i 2023 forhindrede knap 8.700 forsøg på indførsel af ulovlige varer. Halvdelen af sagerne omhandlede narkotika (»Næsten halvdelen af Toldstyrelsens sager med ulovlige varer i 2023 omhandlede narkotika«, Toldstyrelsen, den 16. september 2024). I Danmark har vi længe været forskånet for den opioidkrise, som i USA har kastet millioner af mennesker ud i afhængighed og kostet hundredtusindvis livet. Desværre tyder meget nu på, at Danmark risikerer en lignende udvikling, hvis vi ikke skrider til handling snart.

Fra 2018 til 2023 steg antallet af unge mellem 16 og 20 år, der blev indlagt med opioidforgiftning, med 200 pct., og behandlingssteder har tilsvarende set en stigning i antallet af unge, der henvender sig for hjælp (»Ungdom uden opioider«, regeringen, 2024). Misbrug af stofgruppen opioider bør bekymre os i særlig høj grad. Forskellen mellem en rusgivende dosis og en potentielt dødbringende dosis er meget lille sammenlignet med andre stofgrupper, og opioidforgiftning er den mest udbredte dødsårsag blandt folk, der dør af en overdosis (»Opioider dræber, især hvis du er alene«, Aarhus Universitet, 2024).

Som regeringen selv har påpeget, kan noget af denne udvikling formentlig forklares af en øget tilgængelighed af opioider, som distribueres og promoveres på sociale medier og i lokale kiosker (»Ungdom uden opioider«, regeringen, 2024). SF deler denne opfattelse og ønsker derfor tilgængeligheden af illegalt erhvervede opioider begrænset.

En udbredt kanal for distribution af opioider er forsendelse gennem private pakkedistributører. 46 pct. af Toldstyrelsens registrerede sager på det samfundsbeskyttende område

i 2023 vedrørte narkotikaforsendelser (»Toldstyrelsen registrerede 8.700 sager med ulovlige varer sidste år«, Toldstyrelsen, 2024).

Indhold

En effektiv måde, hvorpå flere illegale forsendelser kan opdages, er at pålægge danske distributionscentre krav om at bruge teknologi til at scanne pakker for kopivarer, narkotika, våben og andre illegale varer.

Erfaringer fra Holland viser, at man med den nyeste teknologi kan opdage langt flere forsendelser af illegale varer (»Cocaine seizures by Customs see sharp rise in 2023«, Government of the Netherlands, 2024). SF forestiller sig, at de nærmere krav til teknologien kan udformes som led i forhandlingerne om et endeligt lovforslag.

En relevant bekymring er, at en mere omfattende scanning af forsendelser vil lægge beslag på de substantielle myndighedsressourcer, der ville skulle afsættes til beslaglæggelse og efterforskning af sagerne. I SF's optik er det vigtigste, at de ulovlige varer konfiskeres og ikke kommer på markedet – ikke, at hver sag skal føre til efterforskning og sagsbehandling.

For at få en ide om prisen for scanningsteknologien kan det oplyses, at et system fra en udbyder som f.eks. Countercheck er en engangsinvestering på ca. 1 mio. kr., og at driften andrager ca. 700.000 kr. årligt.

SF mener, at såfremt forslaget vedtages, bør myndighederne overveje, hvilke standarder der skal være i forhold til teknologien.

Finansiering

SF vurderer, at der ikke vil være væsentlige udgifter forbundet med forslaget, eftersom de private distributører vil være pålagt selv at betale for erhvervelsen og vedligeholdelsen af nye scannere. Forslaget er dermed udgiftsneutralt for det offentlige.

Skriftlig fremsættelse

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

*Forslag til folketingsbeslutning om scanning af
forsendelser for at identificere illegale varer.*

(Beslutningsforslag nr. B 171)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.